

NOTA DE PREMSA

Els programes de salut comunitària de Barcelona triplicaran el seu pressupost i arriben ja a 23 barris

Les activitats de Barcelona Salut als Barris ja han mostrat el seu efecte positiu sobre l'estat de salut general en dones i la reducció del consum de drogues en homes

22 maig 017.-

L'acció comunitària de salut a la ciutat, emmarcada en el projecte *Barcelona Salut als Barris* (BSaB), reforça els factors col·lectius i relacionals que determinen les condicions de vida i els entorns saludables. El seu objectiu és promoure la bona salut de la població dels barris més desfavorits, i abordar així les desigualtats de salut a la ciutat. L'Ajuntament de Barcelona va aprovar l'any passat la Mesura d'impuls de la salut comunitària i va incrementar substancialment els recursos dedicats al programa BSaB, la qual cosa va permetre estendre'l a la tercera part dels barris, que són els que troben en una situació més desfavorida. En concret, entre 2015 i 2017 el BSaB haurà més que duplicat els recursos humans i econòmics, passant de 10 a 23 barris i iniciant noves línies d'intervenció en alimentació i en salut mental, per exemple. La població d'aquests 23 barris i per tant usuaris potencials dels programes és de 360.000 persones. En paral·lel, la dotació econòmica ha passat dels 514.112 euros de 2015 als 1.303.258 d'enguany. L'any 2019 la xifra s'haurà triplicat i arribarà als 1.489.225 euros, i en total s'invertirà en salut comunitària 5,1 milions d'euros en quatre anys.

BSaB és un treball en xarxa en el què participen molts agents: els districtes -Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Sant Andreu, Nou Barris i Sant Martí-, escoles, altres serveis públics com serveis socials i els equips d'atenció primària de salut, centres esportius municipals, equipaments de proximitat, entitats social o veïnat. L'estratègia segueix una perspectiva de cicle vital, fomentant les intervencions que es realitzen amb famílies, a la infància i/o amb joves, però que no descuida a la població adulta i la gent gran. L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) implementa aquests programes i en fa l'avaluació, a més de promoure la recerca aplicada per assegurar l'efectivitat de totes les iniciatives, sota el criteri de rendir comptes a la ciutadania periòdicament.

En només un any, l'ASPB ha participat en 402 reunions de taules/grups de treball, on s'han coproduït iniciatives amb més de 310 agents. S'han implementat en total 133 intervencions, on han participat 9.961 persones: 204 famílies a través del programa d'habilitats parentals, 5.825 nois i noies a través dels programes de promoció de la salut a les escoles o programes de reforç escolar, 1.786 joves que han pres part en els programes de lleure saludable, 1.224 persones adultes que han estat beneficiàries d'intervencions dirigides a millorar la seva qualitat de vida, tant física com mental, i 925 persones grans que han participat en el programa Activa't als Parcs de Barcelona per a promoure l'activitat física, tallers de memòria o en les escoles de salut de la gent gran. La valoració de les persones participants en aquests programes és molt alta.

La comissionada de Salut de l'Ajuntament de Barcelona, Gemma Tarafa, ha destacat l'important esforç que s'ha fet des del consistori per estendre uns programes que han demostrat tenir "beneficis importants en la salut" de les persones participants, tot destacant el caràcter preventiu d'aquestes actuacions. "És una molt bona estratègia en una ciutat com Barcelona. Molt més econòmica i més senzilla" per evitar atencions sanitàries i hospitalitzacions futures, ha evidenciat. A més a més, diu: "potenciant i invertint en promoció i prevenció de la salut aconseguim millor salut ha llarg termini".

L'acció comunitària millora la salut

Precisament, una recerca científica de l'ASPB, feta conjuntament amb l'Institut de Polítiques Públiques (IGOP) i altres col·laboradors, ha mostrat que el desplegament de programes de salut als barris al llarg del temps, tenint en compte que aquests s'estan prioritzant cap aquelles àrees que pateixen major grau de desigualtat, pot estar tenint ja efectes positius sobre la població als quals van dirigits. En concret, la investigació descriu com l'impuls a la salut comunitària als barris està fent que més dones es trobin en bona salut, especialment les de més edat. A més a més, en els barris on s'han fet més intensives les iniciatives de salut comunitària també es detecta entre els homes una certa disminució en el consum de drogues, segons les dades de l'Enquesta de Salut de Barcelona.

En definitiva, la investigació conclou que una forta acció comunitària de salut als barris influeix sobre les desigualtats de salut i les escurça, i això es comprova amb especial consistència entre les dones dels territoris estudiats. La recerca ha pres dades de més de 4.000 persones de 15 o més anys d'edat a partir de les enquestes de salut disponibles entre 2001 i 2011, i ha estudiat variables com ara l'estat de salut general, la salut mental mesurada a partir de qüestionaris validats internacionalment, l'ús de drogues algun cop a la vida i la cessació tabàquica. Tots aquests elements, juntament amb variables independents com l'edat, la situació laboral o la classe social, es van comparar segons si el barri on viuen les persones enquestades té una forta acció comunitària de salut o no. En concret, el nivell de mala salut percebuda en dones de barris amb forta acció comunitària de salut passava de 37,7% a 27,9% en el període mesurat. Pel que fa a percentatge de persones fumadores que ho van deixar, es va apreciar un augment des del 6,6% fins a l'11,2% en barris amb elevada activitat de programes de salut comunitària durant el període.

Igualment, hi ha exemples de l'eficàcia dels programes de salut comunitària desplegats a la ciutat, cosa que es veu si es pren com a mesura l'avaluació del Baixem al Carrer, una iniciativa destinada a persones grans limitades per barreres arquitectòniques o que no gaudeixen de l'espai públic per manca de suports, i també del programa d'Habilitats Parentals. Totes dues iniciatives de salut comunitària han mostrat la seva eficàcia en termes de resultats de salut. Més en concret, el Baixem al Carrer incideix en millorar la salut mental de les persones participants (fins a 15 punts de diferència abans i després), augmenta la seva xarxa social i fa que declarin un millor estat de salut general (fins a 18 punts de diferència respecte a quan no prenen part en el programa). Pel que fa al programa d'Habilitats Parentals per a famílies, s'han detectat millores per part de les persones participants, que adquireixen més recursos per a la gestió familiar, s'ha vist millor conducta dels infants, s'ha constatat una reducció de l'estrès parental i s'ha mostrat com augmenta el suport social entre les mares i pares que hi participen.